

กค. 87
วันที่ 22 พ.ค. 63
เวลา 14.20 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส34450
รับที่ : 55693/63
วันที่ : 22 พ.ค. 63 เวลา : 14:08

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๔๑๐.๕๘๐๔/๑๑๗๗

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การนำเสนอพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน ให้เป็นพื้นที่
อุทยานมรดกแห่งอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลาย
ทางชีวภาพแห่งชาติ (กช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓
๓. ลักษณะโดดเด่นที่ได้รับการยกย่องให้เป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียนตามเกณฑ์การเสนอพื้นที่
ให้เป็นอุทยานมรดกอาเซียน
๔. วิดีทัศน์นำเสนอพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การนำเสนอพื้นที่อุทยาน
แห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน ให้เป็นพื้นที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียน
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้อง
ตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยมีพื้นที่ที่ได้รับการรับรองเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน จำนวน ๖ แห่ง
ได้แก่ ๑) อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ๒) อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ๓) กลุ่มอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์
หมู่เกาะสิมิลัน และอ่าวพังงา ๔) กลุ่มป่าแก่งกระจาน ประกอบด้วย อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน
อุทยานแห่งชาติกุยบุรี และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี ๕) อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม - เขตห้ามล่าสัตว์ป่า
หมู่เกาะลิบง และ ๖) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง โดยพื้นที่คุ้มครองของประเทศไทย ยังมีพื้นที่อีกหลายแห่ง
ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควรค่าต่อการอนุรักษ์ และควรค่าเสนอให้เป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน
เพื่อยกระดับความสำคัญในระดับอาเซียนต่อไป

๑.๒ คณะกรรมการ...

๑.๒ คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ (กอช.) ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้เสนอพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน เป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียนแห่งใหม่ประเทศไทย และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ปรับปรุงเอกสารประกอบการนำเสนอพื้นที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียน ที่มีลักษณะโดดเด่น ที่สมควรได้รับการยกย่องให้เป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน ตามเกณฑ์การพิจารณาขึ้นทะเบียนเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน จำนวน ๒ กลุ่มพื้นที่ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ประเทศไทยในฐานะสมาชิกอาเซียน ได้ดำเนินการตาม “ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยอุทยานมรดกแห่งอาเซียน ๒๐๐๓” และ “แนวทางการปฏิบัติสำหรับการนำเสนอและการจัดการอุทยานมรดกแห่งอาเซียน (Guideline for Nomination and Management of ASEAN Heritage Parks)” ในการส่งเสริมการจัดการพื้นที่คุ้มครองในอาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและขยายเครือข่ายของอุทยานมรดกแห่งอาเซียน จึงเสนอให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน เป็นพื้นที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียน ซึ่งการนำเสนอพื้นที่คุ้มครองใด ๆ ของประเทศ เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน เป็นเรื่องผูกพันทางนโยบายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันต่อรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การเสนอพื้นที่คุ้มครองเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน ต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการอุทยานมรดกแห่งอาเซียน และคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity: AWGNCB) ซึ่งจะมีการประชุมประจำปี ๒๕๖๓ ณ ประเทศอินโดนีเซีย เพื่อให้ความเห็นชอบและนำเสนอต่อเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๓๑ ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ เพื่อเป็นการแสดงถึงศักยภาพและความมุ่งมั่นต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยในเวทีระดับอาเซียน อีกทั้งเป็นการสร้างชื่อเสียงให้แก่ประเทศอีกทางหนึ่ง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ขั้นตอนการนำเสนอพื้นที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียน ประเทศไทย โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะผู้ประสานงานคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Working Group on Nature Conservation and Biodiversity: AWGNCB) จะจัดส่งเอกสารนำเสนอพื้นที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียน (AHP Nomination Dossier) ให้ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (ASEAN Centre for Biodiversity: ACB) ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการอุทยานมรดกแห่งอาเซียน (ASEAN Heritage Parks Committee) เพื่อส่งเอกสารนำเสนอ ให้แก่คณะผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบ...

ตรวจสอบและประเมินพื้นที่ และเสนอคณะทำงานอาเซียนด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ (AWGNCB) พิจารณา ก่อนนำเข้าสู่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Officials on Environment) เพื่อให้การรับรองการขึ้นทะเบียนอุทยานมรดกแห่งอาเซียนต่อไป

๔.๒ พื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง – ขุนน้ำนางนอน มีลักษณะโดดเด่นที่สมควรได้รับการยกย่องให้เป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน พร้อมจะนำเสนอในรูปแบบวีดิทัศน์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ อุทยานแห่งชาติเขาสก เป็นอุทยานแห่งชาติมีความสมบูรณ์ทางนิเวศและความเป็นตัวแทนของภูมิภาค โดยมีระบบนิเวศหลายแบบ ได้แก่ ป่าดิบชื้น ป่าเขาหินปูน และป่าพรุที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่หลากหลาย มีความสำคัญ ไกล่ลู่พันธุ์ และถูกคุกคามในระดับโลก ได้แก่ นกชนหิน (*Rhinoplax vigil*) ค่างแว่นถิ่นใต้ (*Trachypithecus obscurus*) นกหัว (*Argusianus argus*) สมเสร็จ (*Tapirus indicus*) เก้งหม้อ (*Muntiacus feae*) เลียงผา (*Capricornis sumatraensis*) และแมวลายหินอ่อน (*Pardofelis marmorata*) พบพืชเฉพาะถิ่นและพืชหายาก ได้แก่ บัวผุด (*Rafflesia kerrii* Meijer) ขมพูสิริน (*Impatiens sirindhorniae* Triboun & Suksathan) หมากพระราหู (*Maxburretia Furtadoana* J.Dransf) ปาล์มหลังขาว (*Kerriodoxa elegans* J.Dransf) และกกเขาสก (*Khaosokia caricoides* D.A. Sympton, Chayam & J.Parn) มีลักษณะภูมิประเทศที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์แบบคาสต์ (Karst) ซึ่งเกิดจากการละลายของกลุ่มหินที่สามารถละลายน้ำได้ (Carbonate bedrock) จนทำให้เกิดลักษณะเป็นรูปร่างตะปุ่มตะป่ำขรุขระ สูงต่ำเป็นหลุมบ่อ หรือหน้าผาสูงชัน นำไปสู่การเกิดหลุมยุบ ระบบน้ำใต้ดิน และพัฒนาเป็นถ้ำในที่สุด มีลักษณะเฉพาะพิเศษ ประกอบด้วย เขาหินปูนขนาดใหญ่ ๓ ลูก ท่ามกลางผืนน้ำสีเขียวมรกตของเขื่อนรัชชประภา ล้อมรอบด้วยภูเขาหินปูนสูงตระหง่านทั่วทั้งพื้นที่ กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญของอุทยานแห่งชาติเขาสก พื้นที่ดังกล่าวได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายจากการประกาศจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรการจัดการพื้นที่ภายใต้แผนการบริหารจัดการที่ได้รับความเห็นชอบ คือ แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติ แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และแผนปฏิรูปอุทยานแห่งชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ จึงทำให้พื้นที่แห่งนี้คงความเป็นธรรมชาติอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยปราศจากการรบกวนจากกิจกรรมของมนุษย์ นอกจากนี้ พื้นที่ดังกล่าวยังมีความเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมกับระบบนิเวศ โดยพบว่า เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำคลองสก และเป็นสถานที่ลอยอังคารของท้าวพุทธทาสภิกขุ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ และยังเป็นแหล่งที่สามารถพบวิถีชุมชนดั้งเดิม ได้แก่ การทำแพประมงพื้นบ้าน มีการใช้ประโยชน์และพึ่งพิงทรัพยากรที่สามารถเกิดใหม่หรือทดแทนได้ ซึ่งอุทยานแห่งชาติเขาสก ได้มีมาตรการในการควบคุมและกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ไม่ให้มีการขยายพื้นที่เพิ่ม

๔.๒.๒ อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง – ขุนน้ำนางนอน เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีลักษณะภูมิประเทศทั้งเทือกเขาสูง เขาหินปูน (Karst) และตะกักน้ำ และลักษณะภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยก่อให้เกิดระบบนิเวศที่หลากหลายและเฉพาะตัว ได้แก่ ป่าดิบเขา ป่าเบญจพรรณ สังกมพิชกึ่งอัลไพน์ สังกมพิชริมน้ำ (Riparian) มีความอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่หลากหลาย มีความสำคัญ ไกล่ลู่พันธุ์ และถูกคุกคาม ได้แก่ ลิ่นชุนดา (*Manis javanica*) แมวป่า (*Felis chaus*) และปูดอกข้อแดง (*Pupamon sp.*) ซึ่งเป็นสัตว์ท้องถิ่นหายาก เป็นแหล่งพืชชนิดใหม่ในประเทศไทย จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ มะกั้ง (*Hodgsonia heteroclita*) นครินทรา (*Trisepalum sangwaniae*) จันทน์ (*Dracaena kaweesakii*) และนางนอน (*Tirpitzia bilocularis*) นอกจากนี้ ยังพบร่องเท้าแรดอยดุง ซึ่งเป็นชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์ในบริเวณดังกล่าว

มีระบบนิเวศ...

มีระบบนิเวศลำที่โดดเด่นมีเอกลักษณ์เฉพาะ และมี “ถ้ำหลวง” เป็นถ้ำหินปูนกึ่งแห้งขนาดใหญ่ มีความยาวเป็นอันดับ ๔ ของประเทศไทย มีระยะ ๑๐,๓๑๖ เมตร รวมถึงลักษณะของภูเขาเรียงตัวสลับซับซ้อนเป็นรูปผู้หญิงนอน มีการพังทลายของภูเขา ทำให้เกิดถ้ำ ปล่อง โพรง เป็นจำนวนมาก และมีแหล่งน้ำที่เกิดจากภูมิประเทศแบบคาสต์ คือสระมรกต มีน้ำสีเขียวแกมฟ้ามรกต ซึ่งเป็นน้ำที่ไหลออกมาจากถ้ำทรายทอง และรอยแตกของภูเขาบริเวณใกล้เคียง พื้นที่ดังกล่าวยังได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย โดยอยู่ระหว่างเตรียมประกาศจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง – ขุนน้ำนางนอน มีมาตรการจัดการพื้นที่ภายใต้แผนการบริหารจัดการที่ได้รับความเห็นชอบ คือ ยุทธศาสตร์กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔ จึงทำให้พื้นที่แห่งนี้คงความเป็นธรรมชาติอยู่อย่างต่อเนื่อง ปราศจากการรบกวนจากกิจกรรมของมนุษย์พื้นที่ดังกล่าว ยังมีความเชื่อมโยงระหว่างวัฒนธรรมกับระบบนิเวศ โดยพบว่า มีชุมชนและมีชนเผ่าชาติพันธุ์อยู่บริเวณโดยรอบพื้นที่ ถึง ๑๐ ชาติพันธุ์ ได้แก่ อาข่า ไทใหญ่ ไทลื้อ ไทยวน ไทหย่า กะเหรี่ยงปะหล่อง ละว้า ลahu และคนไทยเชื้อสายจีน จึงมีวัฒนธรรมที่หลากหลาย

๔.๒.๓ การนำเสนอพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสกและพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง – ขุนน้ำนางนอน ให้เป็นพื้นที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียนแห่งใหม่ของประเทศไทย เป็นการรักษาความเป็นเอกลักษณ์ความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่คุ้มครอง สอดคล้องกับมาตรการส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายของระบบนิเวศในถิ่นที่อยู่ตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ควรค่าต่อการสงวน รักษาไว้เพื่อให้เป็นมรดกทางธรรมชาติแก่อนุชนต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบการนำเสนอพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสก และพื้นที่อุทยานแห่งชาติถ้ำหลวง – ขุนน้ำนางนอน ให้เป็นพื้นที่อุทยานมรดกแห่งอาเซียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารัฐ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

สำนักอุทยานแห่งชาติ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๗๗ ต่อ ๑๗๒๐

โทรสาร ๐ ๒๕๖๒ ๐๗๕๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ np_rd@hotmail.com

